

ÅRSBERETNING 2018

ØKONOMI

Årsberetningen er administrasjonens årlige avrapportering av resultat og ressursbruk – til kommunestyret. Sammen med årsregnskapet for 2018, danner årsberetningen grunnlaget for kommunestyrets «årsoppgjør». Gjennom kommunestyrets behandling av årsberetning og årsregnskap, blir driftsåret 2018 formelt avsluttet. Til kommunestyrets behandling blir også årsmelding fra den enkelte enhet presentert.

I 2018 har prosesser og innsats for å utvikle driften (tjenesteinnovasjon) av Dønna kommune blitt videreført. Oppstart av prosjektet «SMART Bygningsdrift» er en del av dette arbeidet. Det samme er innføring og videre utvikling av arbeidet med å fornye budsjettprosessen.

De driftsendringene som ble vedtatt under kommunestyrets budsjettbehandling 21.12. 2015, har også innvirkning for resultatet i 2018. Retningen som ble satt i desember 2015, med fokus på utvikling og endring, er det fortsatt nødvendig å holde fokus på.

Årsregnskapet for 2018 viser ett mindreforbruk (overskudd) på 6 329 138,-. Hovedårsaken til overskuddet ligger i;

- Lavere lønnsvekst enn budsjettert
- Lavere pensjonsutgifter enn budsjettert
- Noe lavere renteutgifter enn budsjettert
- Høyere frie inntekter enn budsjettert (inkludert Havbruksfondet)
- Merinntekter på flyktningeområdet i forhold til budsjettert
- God budsjett disiplin

Overskuddene i perioden 2015 til 2018 gir ikke grunnlag for å endre de omstillingsprosessene som er satt i gang. Som for foregående år, så viser regnskapet balanse i kommunens drift. Mindreforbruket er ett resultat av eksterne forhold. Arbeidet med endring, utvikling og innovasjon må fortsette.

I 2018 har spesielt overføringen fra «Havbruksfondet» bidratt markant. Overføringen herifra er disponert, gjennom kommunestyrets vedtak i sak 83/18. Tilsvarende bidrag til kommunens økonomi, som det «Havbruksfondet» ga i 2018, kan ikke forventes i fremtiden.

For enhetene er det økonomiske resultatet overveiende positive. Driften er, generelt betraktet, i samsvar med budsjetttrammene, og den økonomiske kontrollen er i hovedsak god. Ved negative avvik blir dette rapportert, og det iverksettes avbøtende tiltak. Imidlertid er det fortsatt nødvendig å utvikle rutinene knyttet til økonomi- og regnskapsoppfølging.

Bosetting av flyktninger har gitt positive utslag for kommunens innbyggertall. I 2018 fikk ikke Dønna kommune tildelt flyktninger for bosetting. Innbyggertallet kommunen har gått ned fra 1 403 (01.01. 2018) til 1 391 (01.01. 2019).

Den negative trenden i folketallsutviklingen gir grunn til bekymring. Mens antall innbyggere i Dønna kommune går ned, så stiger tallet for nasjonen. Det skjer også en demografisk endring, ved at befolkningen i Dønna blir eldre. Over tid gir dette utfordringer både i forhold

til inntektsgrunnlaget (statlige overføringer) og antall arbeidsaktive (i forhold til samlet befolkning). Utviklingen er ikke spesiell for kommunen, men den er noe tydeligere her enn i nabokommunene. Manglende bosetting av flyktninger er en av årsakene.

Investeringsbudsjettet hadde en utgiftsramme (revidert budsjett) på 26 121 525,-. Årsregnskapet viser ett forbruk på 21 723 143,-. Forskjellen mellom årsbudsjett og årsregnskap forklares ved at det er flere større investeringsoppgaver (nytt renseanlegg for vannverket og ny barnehage) som ble påbegynt i 2018, og som ferdigstilles i 2019. Vedtak om investeringen, når opptak av lån skjer og utbetaling varierer over en tidsperiode – og følgelig også over årsskiftet.

Prosjektet med ny barnehage gikk fra forprosjekt og over til hovedprosjekt, og byggearbeidet startet opp i 2018. Arbeidet med å bygge renseanlegg til vannverket er også videreført, og endelig anbud, og oppstart av hovedprosjektet, vil skje våren 2019.

I 2018 ble prosjektene «Løkta - Nytt garderobeanlegg 2018», «Løkta - Utvendig oppgradering og nytt garderobeanlegg prosjektering 2018», «Løkta oppvekstsenter - Renovering/ombygging toaletter» «Kommunehus - installering av heis 2018 (fra Økonomiplan)» og «Teknisk - nytt inngangsparti/garderobe- brannstasjon» ikke ferdigstilt. Disse er alle overført til 2019.

Manglende ferdigstilling har flere årsaker. Den mest gjennomgående er utfordringen med at kostnadsanslaget, som blir brukt i årsbudsjettet, er for lavt i forhold til de tilbud om realisering som kommer inn.

To prosjekt «Renovering av somatisk avdeling DOS¹» og «Asfaltering av sti rundt DOS» ble overført fra 2017 til 2018. Begge disse prosjektene ble gjennomført i 2018. Det samme gjelder tiltaket «Nytt nødstrømsaggregat på DOS».

Tilbake i årsberetningen for 2014 ble det uttrykt bekymring for en utvikling hvor driftsutgiftene overstiger driftsinntektene. Regnskapet for 2018 viste en positiv, brutto differanse, mellom driftsinntekter og -utgifter, på ca. 21,9 millioner kroner. I 2017 var tilsvarende tall 4 533 302,-, mens det i foregående var tilsvarende positiv differanse 6 717 641,- (2016) og 3 474 502,- (2015).

Årsakene til dette er tilsvarende de som er nevnt i forklaringen av overskuddet. Med andre ord er det ikke grunn til mindre fokus på utvikling, endring og økonomisk kontroll. Positive resultater foregående år er ingen garanti for at dette vil fortsette i fremtiden.

Kommunens likviditet har blitt forbedret, og mindreforbruket de senere årene har gjort det mulig å bygge opp ett lite disposisjonsfond. Dette gir en nødvendig buffer i forhold til negative endringer. Men er ikke ett argument for at arbeidet med å forbedre kommunens økonomiske forutsetninger ikke skal videreføres.

¹ DOS – Dønna Omsorgssenter

Noen nøkkeltall fra regnskapet:

	2018(mill.kr.)	2017 (mill.kr.)
Driftsinntekter	191,9	171,3
Driftsutgifter	170,0	166,8
Brutto driftsresultat	21,9	4,5
Netto finanskostnader	- 5,5	- 5,4
Netto driftsresultat	23,2	6,7
Regnskapsresultatet	6,3	6,2
Disposisjonsfond	30,5	9,0
Balanseført premieavvik pr. 31.12	11,5	11,9
Lånegjeld pr. 31.12	175,9	160,4
	2018 (prosent)	2017 (prosent)
Netto driftsresultat i % av driftsinntekt	12,1	3,9
Disposisjonsfond i % av driftsinntekt	15,9	5,2
Lånegjeld i % av driftsinntekt	91,7	93,6

Den markante økning i driftsinntekt er en konsekvens av overføringen fra «Havbruksfondet». Forskjellen mellom brutto driftsresultat/netto driftsresultat og regnskapsresultatet er årsaket av kommunestyrets disponering av overføringen fra samme fond. Dette gir seg utslag i den markante, positive økningen av disposisjonsfondet.

Netto driftsresultat (12,1 %), i prosent, ligger godt over anbefalingen på minimum 1,75 %. Denne anbefalingen vil bli fra 2020 være tatt inn i kommuneloven. Disposisjonsfondet er, pr. dato, klart større enn balanseført premieavvik. Det er anbefalt at det minimum bør være balanse mellom disse to faktorene.

Dønna kommune sin lånegjeld er relativt høy, og har økt betydelige de senere årene. Årsaken er flere større investeringer (blant annet idrettshall, renovering av skolebygg, renseanlegg vannverk, ny barnehage). Før igangsetting av nye, større prosjekt – så bør det foretas en vurdering av lånebelastningens konsekvenser for driftsbudsjettet.

Utfordringer:

Dønna kommune har i dag eiendomsskatt på 6,5 promille. Stortinget har vedtatt at maksimal sats skal settes ned fra 7 til 4 promille, samt en endring av reduksjonsfaktoren. Dette vil ha negativ betydning i forhold til forventete inntekter for Dønna kommune. Tabellen nedenfor synliggjør dette.

<i>E-skatt med 6,5 promille som nå</i>	6 050 000
<i>E-skatt med 5 promille og 30 % reduksjonsfaktor. Vedtatt fra 2020</i>	3 250 000
<i>E-skatt med 4 promille (og 30 % reduksjonsfaktor), slik det er fastsatt i regjeringserklæringen, og som trolig kommer som forslag når Statsbudsjettet for 2020 legges fram</i>	2 600 000

Tidligere i årsberetningen er nedgangen i befolkningens mengde nevnt. Dette påvirker direkte statens rammeoverføring til Dønna kommune - i negativ retning. Med andre ord, så står Dønna kommune overfor tydelige utfordringer på inntektssiden, og tilsvarende i forhold til å opprettholde dagens driftsnivå.

SYKEFRAVÆR

Arbeidet med å redusere sykefraværet pågår kontinuerlig. Sykefraværet gikk ned fra 8,3 % (2016) til 7,6 % (2017). For sykefraværet i 2018 var sykefraværet 8 %. Dette er for høyt, spesielt sett i forhold til vedtatt mål om at sykefraværet ikke skal overstige 5,6 %.

En av de største årsakene til sykefravær ligger i langtidsfravær. Det arbeides med å avdekke årsakene til dette, og utvikle tiltak. I 2018 har arbeidet med å få ned sykefraværet vært intensivert, og det er etablert ett godt samarbeid med NAV i denne prosessen.

LIKESTILLING - DISKRIMINERING

Status for likestilling i Dønna kommune er som tidligere. Kommunens øverste administrative ledelse (rådmann og kommunalsjefene) består av 1 kvinne og 2 menn. Av enhetslederne i kommunen er det kun 2 av 11 som er kvinner. Valget 2015 resulterte i et kommunestyre med 11 menn og 6 kvinner, og ett formannskap med 3 kvinner og fire menn.

Det arbeides aktivt for å unngå forskjellsbehandling, jfr. bestemmelsene i likestillingsloven. Kommunen seg bevist formålene i diskrimineringsloven og diskriminerings- og tilgjengelighetsloven.

ETISK STANDARD

I forhold til betryggende kontroll og høy etisk standard i Dønna kommune sin virksomhet er dette tema som jevnlig diskuteres. Det har tidligere vært gjennomført interne prosjekt, med fokus på etisk standard og etiske utfordringer. I 2019 er det planlagt å ta opp igjen disse spørsmålene, spesielt innen helse- og omsorgssektoren. Årsaken til dette er at slike tema jevnlig må løftes frem, slik at det ikke utvikler seg standarder som bryter med de som tidligere er bestemt.

BETRYGGENDE KONTROLL

Hovedelementet i arbeidet med å sikre betryggende kontroll i virksomheten er tertialrapporteringen (regnskap og sykefravær) til formannskapet. I den daglige driften samarbeides med økonomiavdeling og revisjon for å redusere feil til ett minimum.

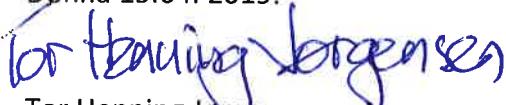
Habilitet og økonomi (budsjettering/drift) er de to nøkkelfaktorene som Dønna kommune vil arbeide videre med for å utvikle bedre kontrollrutiner. Dette arbeidet er foreløpig på skissestadiet, men vil bli tydeliggjort i løpet av 2019.

INTERKOMMUNALT SAMARBEID

Noen av kommunens driftsoppgaver blir løst gjennom interkommunalt samarbeid, blant annet barnevern (Leirfjord kommune er vertskommune), økonomi/regnskap (Alstahaug), RKK (Alstahaug), PPT (Alstahaug) og NAV-tjenester (Herøy).

Dønna kommune er vertskommune for samarbeidet med Herøy kommune om landbrukskontor. Rollen som vertskommune omfatter de forvaltningsoppgavene som normalt ligger til ett kommunalt landbrukskontor, samt organisering og oppfølging av veterinærvakttjenesten.

Dønna 15.04. 2019.

Tor Henning Jørgensen
Rådmann